

Asia: VN/3762/2025

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Kiitämme mahdollisuudesta lausua asiassa.

Esitämme asetukseen uutta pykälää kestävyyslain 20 § mukaisesti, jolla tarkennettaisiin parhaillaan muutoksessa olevan kestävyyslain mukaista kevennettyä todentamista.

§ X Kevennetty todentaminen

Energiavirasto määrittelee 7,5 – 20 MW kiinteän biomassan laitoksen mukaiset kevennetyn todentamisen. Kevennetty todentaminen tarkoittaa harvennettua todentajan laituskäyntien määrää, riskiarviointiin perustuvaa tarkastamisen kohdentamista sekä ryhmätodentamismahdollisuuksia.

Muilta osin, ei lausuttavaa.

Perustelut

RED III -direktiivi mahdollistaa yksinkertaistettujen kansallisten todentamisjärjestelmien käyttöönoton laitoksille, joiden nimellinen kokonaislämpöteho on 7,5–20 MW.

Lähes poikkeuksetta teollisen mittakaavan sahoilla on lämpölaitos puutuotteiden kuivaamista varten. Lämpölaitoksessa hyödynnetään sahauksen sivuvirtoja. Lähes kaikki laitokset ovat alle 20 MW:n laitoksia.

Direktiivin antama mahdollisuus on äärimmäisen tärkeä uusien kokonaislämpötehorajojen koskettaessa kymmeniä sahojen lämpölaitoksia, jotka ajautuvat nyt ensimmäistä kertaa

kestävyyssääntelyn piiriin. Yritysten raportointivelvollisuudet ovat kokonaisuudessaan kasvaneet viime vuosina kuormittavalle tasolle, ja niillä on valitettavasti negatiivinen vaikutus kilpailukykyyn

Toinen laitosluokka, joihin kevennettyä kestävyyden todentamista tarvitaan kustannusten kohtuullistamiseksi, ovat pienet alle 2 MW biometaania tuottavat laitokset.

Kestävyyden todentaminen tulisi olla kohtuullista myös yli 2 MW biokaasua ja biometaania tuottaville laitoksille. Hallituksen lakiesityksessä esitetään, ettei alle 2 MW biometaania tuottavien laitosten tarvitse osoittaa biomassapolttoaineiden kestävyyttä. Esitetystä poikkeuksesta huolimatta kestävyyden osoittaminen on kuitenkin käytännössä pakollista myös pienen mittakaavan biometaanin tuottajille, jotta voi saada biokaasun veroedun sekä toimitettaessa biometaania jakeluvervoitteeseen tai päästökauppaan (ETS1, ETS2). Ilman kestävyyden osoittamista biometaania katsotaan maakaasuksi. Toiminnanharjoittajan pitää olla myös oikeus halutessaan ottaa käyttöönsä kansallinen kestävyyssjärjestelmä, eli raja ei saa johtaa siihen, ettei alle 2 MW:n laitokset voisi käyttää kansallista kestävyyssjärjestelmää. Keskeistä menettelyiden keventämisen näkökulmasta on varmistaa kohtuulliset todentamisvelvoitteet alle 2 MW:n biometaania tuottaville laitoksille, mikä voidaan tehdä suppeaa kestävyyssjärjestelmän todentamisvelvoitetta kohtuullistamalla. Tällä hetkellä pienen mittakaavan biometaanin tuotantolaitoksessa (1 GWh) kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittaman biokaasun myynnistä saatavat tulot voivat hyvinkin olla suhteessa pienemmät kuin koituneet kokonaiskustannukset.

Suomessa on energiaverotuksesta johtuen otettu käyttöön rajoitettu kestävyyssjärjestelmä 1 enintään gigawattituntia vuodessa sähköä, lämpöä ja jäähdytystä tuottaville toiminnanharjoittajille, joiden laitosten kokonaislämpöteho on alle 2 megawattia. Kyseessä on tällä hetkellä joitain kymmeniä laitoksia. Laitokset ovat pieniä ja niissä kestävyyss todentamisen vuosittaiset kustannukset voivat nousta useisiin prosentteihin laitosten liikevaihdosta. Kevennys vaikuttaa merkittävästi myös niiden työmäärään.

Keventääkseen kohtuutonta kuormitusta pienille kiinteän biomassan laitoksille sekä alle 2 MW biokaasulaitoksille, Suomen tulisi hyödyntää laitosten todentamisjärjestelmissä maksimaalisia kevennyksiä. Näitä olisivat mm. kevennykset todentajan laitoskäyntien määrään sekä ryhmätodentamismahdollisuudet. Lisäksi siirtymäsäännökseen tulisi lisätä pienten kiinteän laitosten osalta siirtymäsäännökseen aikajänteen jatkaminen vuodella eteenpäin siten, että hakemuksen voisi jättää vasta 12/26 ja ensimmäinen raportointi olisi 03/27.

Näin kevennettäisiin ylimääräistä kuormitusta ensimmäistä kertaa kestävyyssääntelyn piiriin tulevien laitosten osalta, joille uusien vaatimusten täytäntöönpano vaatii merkittäviä uusien resurssien varaamista, tietojärjestelmämuutoksia sekä uusien käytäntöjen opettelua. Samalla tasoitettaisiin Energiavirastolle kohdistuvaa hakemustulvaa sekä ehkäistäisiin käsiteltävien hakemusten ruuhkaantumista.

Lisätiedot: toimialapäällikkö Hannes Tuohiniitty, puh. 040 1948628 /
hannes.tuohiniitty@bioenergia.fi

Laurikka Harri
Bioenergia ry